

بازنمود ایدئولوژی در قرض‌گیری زبانی (گویشی) در چهارچوب تحلیل گفتمان انتقادی

معصومه ارجمندی*

دانشجوی دکتری دانشگاه تربیت مدرس

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت

چکیده

در راستای تحول و تغییر در زبان یا گویش، قرض‌گیری نقش بسزایی داشته است. این تأثیر گاه در حد وارد شدن اصطلاحات و عبارتهای غیربومی به زبان یا گویش است و گاه این تأثیر به ساخت زبان از جمله به ساخت ساختارهای زبان نیز وارد می‌شود و ساخت‌های قرضی را وارد زبان می‌کند. نوع نگرش و دیدگاه به این پدیده حائز اهمیت است. برخی تأثیر برخورد زبانی را عاملی در جهت تخریب زبان قلمداد کرده و آن را عاملی نامطلوب در روند تغییر زبان می‌دانند. این مقاله بر آن است تا ضمن برشمردن انواع قرض‌گیری یک زبان که از طریق ارتباط و برخورد با زبان‌های دیگر به وقوع می‌پیوندد، روند تغییر در زبان و یا گویش را با استناد بر نقش ایدئولوژی به مثابه عاملی بینامتنی در سطح کلان ارزیابی کند و سپس در چهارچوب نظری تحلیل گفتمان انتقادی بر ابعاد ایدئولوژیک قرض‌گیری و وجوه اقتدار منشانه آن متمرکز شود.

کلیدواژه قرض‌گیری، ایدئولوژی، تحلیل گفتمان انتقادی

* arjmandi@iau.aciir